

Súd: Krajský súd Bratislava
Spisová značka: 8Sa/51/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1020200869
Dátum vydania rozhodnutia: 31. 03. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Blanka Malichová
ECLI: ECLI:SK:KSBA:2021:1020200869.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Bratislave v konaní pred sudkyňou JUDr. Blankou Malichovou, v právnej veci žalobkyne: O. D., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom, F. XXXX/XX, XXX XX D., zastúpená JUDr. Júliusom Jánošíkom, advokátom, so sídlom Klincová 35, 821 08 Bratislava proti žalovanej: Sociálna poisťovňa, ústredie, ul. 29. augusta č. 8-10, 813 63 Bratislava, o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia žalovanej č. XXX XXX XXXX X zo dňa 25. mája 2020 v spojení s prvostupňovým rozhodnutím č. XXX XXX XXXX X zo dňa 02. januára 2020, takto

rozhodol:

I. Rozhodnutie Generálneho riaditeľa Sociálnej poisťovne č. XXX XXX XXXX X zo dňa 25. mája 2020 v spojení s rozhodnutím Sociálnej poisťovne-ústredie č. XXX XXX XXXX X zo dňa 02. januára 2020 zrušuje a vec v r a c i a prvostupňovému správneému orgánu na ďalšie konanie

II. Žalobkyni p r i z n á v a voči žalovanej právo na úplnú náhradu dôvodne vynaložených trov konania.

o d ô v o d n e n i e :

1. Rozhodnutím č. XXX XXX XXXX X zo dňa 02.01.2020 Sociálna poisťovňa, ústredie (ďalej aj „prvostupňový orgán“ alebo „Sociálna poisťovňa“) podľa ust. § 60 ods. 2, § 65 ods. 1 a 2, § 65a, § 255 ods. 5 s § 274 ods. 1 zákona č. 461/2003 Z.z. o sociálnom poistení (ďalej aj „ZSP“) a podľa ust. § 21 a § 174 zák.č. 100/1988 Zb. o sociálnom zabezpečení (ďalej aj „ZSZ“), zamietla žiadosť žalobkyne, doručенú Sociálnej poisťovni dňa 09.12.2019, ktorou žiadala o prepočítanie starobného dôchodku priznaného jej od 12.06.2017 a zhodnotenie doby výkonu štátnej služby od 01.08.1996 do 31.01.2019, pre výpočet resp. prepočet starobného dôchodku z určenej teoretickej sumy starobného dôchodku, počítanej z celkovo získanej doby dôchodkového poistenia, za aplikácie čl. 33 ods. 2 Dohovoru o invalidných, starobných a pozostalostných dávkach č. 128 (ďalej aj „Dohovor č. 128“) a ustálenej judikatúry NS SR. Žalobkyňa má rozhodnutím Slovenskej informačnej služby, Úradu sociálneho zabezpečenia č. 39/56-37-3/2019 zo dňa 19.02.2019, podľa zák. č. 328/2002 Z.z. o sociálnom zabezpečení policajtov a vojakov, od 01.02.2019 priznaný výsluhový dôchodok. Z celkovej doby trvania služobného pomeru 22 rokov a 189 dní, sa jej pre výšku výsluhového dôchodku zhodnotilo 22 skončených rokov.

2. Sociálna poisťovňa zamietla žiadosť žalobkyne s odôvodnením, že celá doba služby jej bola zhodnotená pre nárok na výsluhový dôchodok a podľa ust. § 255 ods. 5 a § 60 ods. 2 ZSP nie je možné hodnotiť toto obdobie ako obdobie dôchodkového poistenia na účely určenia sumy starobného dôchodku. Poukázala aj na to, že jej vzhľadom na nesplnenie podmienky získania predpísanej doby služby (§ 21, § 174 zák. č. 100/1988 Zb.) zaradenej v I. resp. II. kategórii funkcií nevznikol ani nárok na zníženie dôchodkového veku, keďže v tejto zvýhodnenej kategórii získala iba 3 roky a 153 dní.

3. V odvolaní proti tomuto rozhodnutiu žalobkyňa uviedla, že s postupom Sociálnej poisťovne nesúhlasí, nakoľko jej pre výpočet a určenie teoretickej výšky starobného dôchodku nezhodnotila z celkovej doby dôchodkového poistenia dobu služby od 01.08.1996 do 31.01.2019 a teda nepostupovala podľa čl. 33

Dohovoru o invalidných, starobných a pozostalostných dávkach č. 128, vyhláseného v Zbierke zákonov pod č. 416/1991 Zb. a ani podľa ustálenej judikatúry NS SR, ktorou sa Sociálna poisťovňa, ako správny orgán, neriadila. Rozhodnutie o zamietnutí jej žiadosti označila aj za v rozpore s ust. § 209 ods. 4 ZSP a s ustáleným právnym názorom súdov SR, za diskriminačné, keďže sa odlišuje od rozhodnutí v obdobných prípadoch v desiatkach rozhodnutí NS SR a aj krajských súdov SR, na ktoré v žiadosti poukázala (napr. rozhodnutia NS SR zverejnené v Zbierke stanovísk NS SR a rozhodnutí súdov SR R40/2007, R83/2013 a R55/2011).

4. Generálny riaditeľ Sociálnej poisťovne ako odvolací orgán v zmysle ust. § 215 ods. 4 ZSP rozhodnutím č. XXX XXX XXXX X zo dňa 25.05.2020 zamietol v celom rozsahu odvolanie žalobkyne a podľa ust. § 218 ods. 2 ZSP potvrdil prvostupňové rozhodnutie ústredia Sociálnej poisťovne. V odôvodnení rozhodnutia uviedol, že žalobkyni bol právoplatným rozhodnutím zo dňa 03.08.2017 priznaný starobný dôchodok od 12.06.2017, t.j. dosiahnutím dôchodkového veku. Dobu štátnej služby od 01.08.1996 do 31.01.2019, t.j. 22 rokov a 189 dní, má pre priznanie a výšku výsluhového dôchodku zhodnotenú podľa zák.č. 328/2002 Z.z. o sociálnom zabezpečení policajtov a vojakov od 01.02.2019, rozhodnutím Slovenskej informačnej služby, Úradu sociálneho zabezpečenia č. 39/56-37-3/2019 zo dňa 19.02.2019. Nakoľko žalobkyňa vykonávala službu v I. a II. kategórii funkcií iba 3 roky a 153 dní, nezískala predpísanú dobu služby a nesplnila tak podmienky na zníženie dôchodkového veku podľa ust. § 21 ods. 1 ani podľa § 174 zák.č. 100/1988 Zb. a nie je potom možné pri hodnotení jej doby služby príslušníčky SIS, postupovať podľa ust. § 274 ZSP a ustálenej judikatúry NS SR, za aplikácie čl. 33 Dohovoru č.128. Odvolací orgán poznamenal, že pri svojej aplikačnej praxi postupuje podľa ustálenej judikatúry NS SR a pri dôchodkových nárokoch poistencov so zaradením doby služby do I. resp. II. kategórie funkcií zohľadňuje aj túto dobu, hodnotenú pre výsluhový dôchodok. Poukázal na ustálenú judikatúru NS SR a aj na to, že nároky poistencov vyplývajúce so zaradenia doby služby do I. a II. kategórie funkcií sa musia podľa ust. § 274 ZSP na nárok a určenie sumy starobného dôchodku zachovať vo všeobecnom systéme sociálneho poistenia, aj keď títo poistenci za dobu služby získali dávky v osobitnom systéme sociálneho poistenia, pretože v sume výsluhového dôchodku neboli zohľadnené.

5. K odvolacej námietke žalobkyne vo vzťahu k rozhodovacej praxi NS SR v obdobných veciach uviedol, že právny názor v ňou označených rozsudkoch doposiaľ nebol zovšeobecnený a nejde o prezentovanú rozhodovaciu prax NS SR tak, ako je to aj v prípade rozsudku NS SR sp.zn. 10So/59/2014 zo dňa 15.04.2015. Inak bolo rozhodnuté iba v individuálnych prípadoch, v ktorých NS SR zaviazal Sociálnu poisťovňu rozhodnúť podľa právneho názoru v právoplatnom rozhodnutí. Poukázal na ust. § 60 ods. 2 ZSP a § 255 ods. 5 ZSP, odôvodňujúce záver správneho orgánu o tom, že uvedené obdobie výkonu služby založilo žalobkyni nárok na výsluhový dôchodok, a preto nie je podľa týchto ustanovení ZSP obdobím dôchodkového poistenia a nemožno ho hodnotiť na nárok na starobný dôchodok zo všeobecného systému sociálneho poistenia. Týmto ustanoveniami teda ZSP vylúčil možnosť započítania tejto doby služby získanej v rozsahu zakladajúcom nárok na výsluhový dôchodok do obdobia dôchodkového poistenia, pre účely nároku na starobný dôchodok.

6. Správnu žalobou doručenu tunajšiemu správne mu súdu dňa 17.06.2020 sa žalobkyňa pre nesprávne právne posúdenie veci domáhala preskúmania zákonnosti právoplatného rozhodnutia žalovanej zo dňa 25.05.2020 v spojení s prvostupňovým rozhodnutím zo dňa 02.01.2020, obe rozhodnutia navrhla zrušiť a vec vrátiť prvostupňovému správne mu orgánu na ďalšie konanie a súčasne žiadala priznanie plnej náhrady trov právneho zastúpenia. V žalobe namietla nesprávne vypočítanú sumu starobného dôchodku, keďže žalovaná sa pri výpočte jeho sumy neriadila ustálenou judikatúrou NS SR, nezohľadnila prednosť Dohovoru č. 128 pred zákonom o sociálnom poistení a nevypočítala (resp. neprepočítala) jej výšku starobného dôchodku z celkovej doby dôchodkového poistenia, do ktorej je potrebné započítať aj dobu služby, pretože až po takomto určení (teoretickej) výšky starobného dôchodku možno sumu starobného dôchodku krátiť za aplikácie čl. 33 ods. 2 Dohovoru č. 128 a v súlade s ustálenou judikatúrou NS SR, ako napr. rozsudok NS SR sp.zn. 10So/59/2014 z 15.04.2015 a sp.zn. 9So 214/2008 (R 55/2011). Uvedený postup výpočtu starobného dôchodku nebol dodržaný, a preto je suma starobného dôchodku vypočítaná nesprávne.

7. V písomnom vyjadrení k žalobe zo dňa 17.07.2020 žalovaná nárok uplatnený žalobkyňou neuznala a žalobu ako nedôvodnú navrhla zamietnuť. Zopakovala závery z odôvodnenia napadnutého rozhodnutia a s poukazom na ust. § 60 ods. 2 a § 255 ods. 5 ZSP uviedla, že doba štátnej služby zhodnotená žalobkyni pre nárok na výsluhový dôchodok podľa zák.č. 328/2002 Z.z., nie je obdobím

dôchodkového poistenia, a preto nie je možné ju hodnotiť pre nárok na starobný dôchodok. Poukázala aj na to, že žalobkyni nevznikol nárok na zníženie dôchodkového veku, keďže nezískala predpísaný počet rokov vo zvýhodnenej kategórii funkcií podľa ust. § 274 ZSP v spojení s ust. § 174 zák.č. 100/1988 Zb. Žalobkyni boli na nárok a určenie sumy starobného dôchodku zhodnotené všetky preukázané obdobia dôchodkového poistenia a sú zhodnotené správne.

8. Žalobkyňa nevyužila právo podať vyjadrenie k vyjadreniu žalovanej.

9. Správny súd preskúmal odvolanie žalobkyne, rozhodnutie žalovanej ako aj prvostupňové rozhodnutie Sociálnej poisťovne, ústredie, vrátane jej postupu, a to v celom rozsahu (§ 203 ods. 2 S.s.p.), ale aj nad rozsah žalobných dôvodov, keďže sa jedná o správnu žalobu fyzickej osoby v sociálnych veciach, kedy správny súd nie je viazaný žalobnými bodmi v zmysle ust. § 203 ods. 2 S.s.p. a § 134 ods. 2 písm. d/ S.s.p., pričom dospel k záveru, že žaloba bola podaná dôvodne. V rámci súdneho prieskumu sa správny súd oboznámil s podaniami účastníkov konania, obsahom pripojeného administratívneho spisu a dospel k záveru, že žalobné námietky žalobkyne, uvádzané v správnej žalobe, sú dôvodné a spochybňujúce vecnú správnosť napadnutého rozhodnutia, pretože rozhodnutie žalovanej nie je v súlade s platnými právnymi predpismi v preskúmvanej veci. Správny súd preto napadnuté rozhodnutie v zmysle ust. § 191 ods. 1 písm. c/ S.s.p. a aj rozhodnutie prvostupňového orgánu verejnej správy v zmysle ust. § 191 ods. 3 písm. a/ S.s.p. zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie v zmysle ust. § 191 ods. 4 prvá veta S.s.p. Vo veci rozhodol v zmysle ust. § 107 ods. 2 S.s.p. bez nariadenia pojednávania, nakoľko nezistil žiaden z dôvodov daných ust. § 107 ods. 1 písm. a/ až e/ S.s.p., pre ktoré by bolo nutné pojednávanie nariadiť a účastníci s prejednaním veci bez nariadenia pojednávania súhlasili. V súlade s ust. § 137 ods. 4 S.s.p. oznámil miesto a čas verejného vyhlásenia rozsudku na úradnej tabuli a na webovej stránke súdu. Nakoľko sa verejného vyhlásenia rozsudku dňa 31.03.2021 nezúčastnili účastníci konania ani žiadna verejnosť, správny súd vyhlásil rozsudok v súlade s ust. § 137 ods. 3 druhá veta S.s.p., vyvesením skráteného písomného vyhotovenia bez odôvodnenia, na úradnej tabuli súdu.

10. Podľa § 2 ods. 1, 2 zák.č. 162/2015 Z.z. Správny súdny poriadok (ďalej len „S.s.p.“), v správnom súdnictve poskytuje správny súd ochranu právam alebo právom chráneným záujmom fyzickej osoby a právnickej osoby v oblasti verejnej správy a rozhoduje v ďalších veciach ustanovených týmto zákonom. Každý, kto tvrdí, že jeho práva alebo právom chránené záujmy boli porušené alebo priamo dotknuté rozhodnutím orgánu verejnej správy, opatrením orgánu verejnej správy, nečinnosťou orgánu verejnej správy alebo iným zásahom orgánu verejnej správy, sa môže za podmienok ustanovených týmto zákonom domáhať ochrany na správnom súde.

11. Podľa § 6 ods. 1 S.s.p., správne súdy v správnom súdnictve preskúmvajú na základe žalôb zákonnosť rozhodnutí orgánov verejnej správy, opatrení orgánov verejnej správy a iných zásahov orgánov verejnej správy, poskytujú ochranu pred nečinnosťou orgánov verejnej správy a rozhodujú v ďalších veciach ustanovených týmto zákonom.

12. Podľa § 6 ods. 2 písm. c/ S.s.p., správne súdy rozhodujú v konaniach o správnych žalobách v sociálnych veciach.

13. Po preskúmaní veci dospel správny súd k záveru, že správna žaloba bola podaná dôvodne, pretože napadnuté rozhodnutie žalovanej a aj rozhodnutie prvostupňového orgánu vychádzali z nesprávneho právneho posúdenia veci. V rámci súdneho prieskumu sa správny súd oboznámil s podaniami účastníkov konania, s obsahom pripojeného administratívneho spisu, najmä s napadnutými rozhodnutiami, s právoplatným rozhodnutím zo dňa 03.08.2017 o priznaní starobného dôchodku žalobkyni od dosiahnutia dôchodkového veku dňa 12.06.2017, s jej žiadosťou o prepočet starobného dôchodku, doručenou Sociálnej poisťovni, ústredie dňa 09.12.2019, s rozhodnutím Úradu sociálneho zabezpečenia Slovenskej informačnej služby č. 39/56-37-3/2019 zo dňa 19.02.2019 o priznaní výsluhového dôchodku žalobkyni odo dňa 01.02.2019 podľa zák.č. 328/2002 Z.z. o sociálnom zabezpečení policajtov a vojakov, s príslušnou judikatúrou Najvyššieho súdu SR ako rozhodnutie uverejnené v Zbierke stanovísk NS SR a rozhodnutí súdov SR pod č. R55/2011, rozhodnutie NS SR sp. zn. 7So/138/2011 zo dňa 15.08.2011, publikované v Zbierke stanovísk NS SR a súdov SR č. 6/2013 (pod R 83/2013), rozhodnutie sp.zn. 9So/127/2015 zo dňa 26.04.2017, sp.zn. 10So/59/2014 zo dňa 15.04.2015, sp.zn. 9So/15/2016 zo dňa 28.02.2018, sp.zn. 10So 59/2015 zo dňa 27.07.2016, sp.zn. 9

So/79/2016 zo dňa 28.02.2018, sp.zn. 7Sk/31/2018 zo dňa 29.10.2019 a sp.zn. 1So/2/2015 zo dňa 24.08.2016.

14. Neformálnou žiadosťou, doručenou Sociálnej poisťovni, ústredie dňa 09.12.2019, požiadala žalobkyňa o prepočet starobného dôchodku, priznaného jej od 12.06.2017, právoplatným rozhodnutím zo dňa 03.08.2017, vo výške 277,80 Eur mesačne tak, aby jej pre výpočet, resp. prepočet starobného dôchodku bolo do celkového obdobia dôchodkového poistenia zahrnuté aj obdobie výkonu služby v SIS od 01.08.1996 do 31.01.2019, t.j. doba 22 rokov a 189 dní, zhodnotená pre výsluhový dôchodok priznaný jej odo dňa 01.02.2019. Žiadala postupovať v súlade s ustálenou rozhodovacou praxou NS SR v obdobných veciach a vychádzať pri určení sumy starobného dôchodku z celého obdobia jej dôchodkového poistenia, tzn. aj doby služby, za aplikácie čl. 33 ods. 2 Dohovoru o invalidných, starobných a pozostalostných dávkach č. 128, vyhláseného v Zbierke zákonov pod č. 416/1991 Zb.. Žiadosť bola rozhodnutím prvostupňového orgánu zamietnutá a v odvolacom konaní bolo toto rozhodnutie potvrdené. Odvolací orgán sa stotožnil s odôvodnením prvostupňového orgánu v tom, že uvedená doba služby žalobkyne nie je obdobím dôchodkového poistenia v zmysle ust. § 60 ods. 2 a ust. § 255 ods. 5 ZSP, a preto ju nemožno zhodnotiť pre nárok starobného dôchodku, tzn. i pre výpočet sumy starobného dôchodku. Nezhodnotenie doby služby pre výpočet sumy starobného dôchodku odôvodnil a aj tým, že jej služba v SIS nebola po ustanovenú dobu, kladenú ust. § 21 ods. 1 a § 174 zák.č. 100/1988 Zb. zaradená vo zvýhodnenej I. alebo II. kategórii funkcií, keďže získala iba 3 roky a 153 dní v I. resp. II. kategórii funkcií. Žalobkyni preto nevznikol nárok na zníženie dôchodkového veku podľa ust. § 274 ZSP v spojení s ust. § 174 zák.č. 100/1988 Zb, kedy by žalovaná postupovala v súlade s ustálenou judikatúrou NS SR a zachovala jej tieto nároky a túto dobu služby by započítala do celkového obdobia dôchodkového poistenia pre výpočet sumy starobného dôchodku, s aplikáciou čl. 33 ods. 2 Dohovoru č. 128.

15. Správny súd zistil, že žalobkyni nebola pri priznaní a určení sumy starobného dôchodku podľa ZSP, zhodnotená doba služby, vykonávanej v období od 01.08.1996 v Slovenskej informačnej službe, ktorá ku dňu priznania starobného dôchodku, dňa 12.06.2017 ešte trvala a bola osvedčená potvrdením Úradu sociálneho zabezpečenia Slovenskej informačnej služby zo dňa 13.06.2017. Z listu dôchodkového poistenia k rozhodnutiu o priznaní starobného dôchodku zo dňa 03.08.2017 vyplýva, že Sociálna poisťovňa vylúčila žalobkyni z celkovej doby dôchodkového poistenia uvedenú dobu výkonu služby v SIS a teda nehodnotila ju pre nárok a určenie sumy jej starobného dôchodku. Vychádzala iba z obdobia dôchodkového poistenia v rozsahu 9 450 dní, t.j. 25 rokov a 325 dní, získaného vo všeobecnom systéme sociálneho zabezpečenia ku dňu vzniku nároku na starobný dôchodok, dňa 12.06.2017. To, že pre výpočet starobného dôchodku nebola žalobkyni zhodnotená doba výkonu služby, vyplýva aj z kontrolnej zostavy výpočtu dôchodku. Prepočet sumy starobného dôchodku, o ktorý požiadala, by mal potom správne vychádzať zo zápočtu celkovej doby štátnej služby žalobkyne ako príslušníčky SIS, ktorá je od 01.08.1996 do 31.01.2019, t.j. 22 rokov a 189 dní, ktorú má pre priznanie a výšku výsluhového dôchodku odo dňa 01.02.2019 zhodnotenú podľa rozhodnutia Slovenskej informačnej služby, Úradu sociálneho zabezpečenia, č. 39/56-37-3/2019 zo dňa 19.02.2019 v rozsahu 22 skončených rokov.

16. Relevantné ust. ZSP a právne predpisy:

· Podľa § 1 ods. 3 zákona č. 461/2003 Z.z., tento zákon sa nevzťahuje na príslušníkov Policajného zboru, Slovenskej informačnej služby, Národného bezpečnostného úradu, Zboru väzenskej a justičnej stráže, Hasičského a záchranného zboru, Horskej záchranej služby, colníkov 1a) (ďalej len „policajt“), profesionálnych vojakov ozbrojených síl, 1b) vojakov mimoriadnej služby 1c) (ďalej len „profesionálny vojak“), ktorých sociálne zabezpečenie je upravené osobitným predpisom, ak tento zákon neustanovuje inak.

· Podľa § 60 ods. 2 zákona č. 461/2003 Z.z., obdobie dôchodkového poistenia je aj obdobie výkonu služby policajta, profesionálneho vojaka a vojaka prípravnej služby, ak toto obdobie policajta a profesionálny vojak nezískali v rozsahu zakladajúcom nárok na výsluhový dôchodok podľa osobitného predpisu a nebol im priznaný invalidný výsluhový dôchodok, invalidný dôchodok alebo čiastočný invalidný dôchodok podľa osobitného predpisu.

· Podľa § 255 ods. 5 zákona č. 461/2003 Z.z., za obdobie dôchodkového poistenia sa považuje aj obdobie výkonu služby policajta, profesionálneho vojaka a vojaka prípravnej služby získané do 31.

decembra 2003, ak toto obdobie policajt, profesionálny vojak a vojak prípravnej služby nezískali v rozsahu zakladajúcom nárok na výsluhový dôchodok podľa osobitného predpisu a nebol im priznaný invalidný výsluhový dôchodok, invalidný dôchodok alebo čiastočný invalidný dôchodok podľa osobitného predpisu.

· Podľa § 65 ods. 1 zákona č. 461/2003 Z.z., v znení zák.č. 555/2007 Z.z., poistenec má nárok na starobný dôchodok, ak bol dôchodkovo poistený najmenej 15 rokov a dovŕšil dôchodkový vek.

· Podľa § 65 ods. 2 zákona č. 461/2003 Z.z. v znení zák.č. 252/2012 Z.z., je dôchodkový vek 62 rokov veku poistenca, ak tento zákon v ods. 4 až ods. 8, § 65a a § 274 neustanovuje inak.

· Podľa § 274 ods. 1 zákona č. 461/2003 Z.z. v znení zák.č. 140/2015 Z.z., nároky vyplývajúce zo zaradenia zamestnaní do I. a II. pracovnej kategórie sa zachovávajú.

· Podľa § 21 ods. 1 zákona č. 100/1988 Zb. o sociálnom zabezpečení, má občan nárok na starobný dôchodok, ak bol zamestnaný najmenej 25 rokov a dosiahol vek aspoň a/ 55 rokov, ak bol zamestnaný najmenej 15 rokov v zamestnaní uvedenom v § 14 ods. 2 písm. a/ alebo najmenej 10 rokov v takom zamestnaní v uránových baniach, b/ 55 rokov, ak bol zamestnaný najmenej 15 rokov v zamestnaní uvedenom v § 14 ods. 2 písm. b/, ak bol z tohto zamestnania prevedený alebo uvoľnený z dôvodov uvedených v § 12 ods. 3 písm. d/ a e/, c/ 55 rokov, ak bol zamestnaný najmenej 20 rokov v zamestnaní uvedenom v § 14 ods. 2 písm. b/ až h/, d/ 58 rokov, ak bol zamestnaný najmenej 20 rokov v zamestnaní uvedenom v § 14 ods. 2 písm. i/ až l/, alebo e/ 60 rokov.

· Podľa § 174 ods. 1 zákona č. 100/1988 Zb., občan, ktorý vykonával pred 1. januárom 2000 zamestnanie I. pracovnej kategórie, prípadne službu I. alebo II. kategórie funkcií, má po 31. decembri 1999 nárok na starobný dôchodok tiež, ak bol zamestnaný najmenej 25 rokov a dosiahol vek aspoň: a/ 56 rokov, ak bol zamestnaný najmenej 14 rokov v zamestnaní uvedenom v § 14 ods. 2 písm. a/, prípadne 9,5 roka, ak ide o také zamestnanie v uránových baniach, alebo 19 rokov v zamestnaní uvedenom v § 14 ods. 2 písm. b/ až h/ alebo 19 rokov v službe I. kategórie funkcií. b/ 57 rokov, ak bol zamestnaný najmenej 13 rokov v zamestnaní uvedenom v § 14 ods. 2 písm. a/, prípadne 9 rokov, ak ide o také zamestnanie v uránových baniach, alebo 18 rokov v zamestnaní uvedenom v § 14 ods. 2 písm. b/ až h/ alebo 18 rokov v službe I. kategórie funkcií, c/ 58 rokov, ak bol zamestnaný najmenej 12 rokov v zamestnaní uvedenom v § 14 ods. 2 písm. a/ prípadne 8 rokov, ak ide o také zamestnanie v uránových baniach, alebo 16 rokov v zamestnaní uvedenom v § 14 ods. 2 písm. b/ až h/ alebo 16 rokov v službe I. kategórie funkcií alebo 17,5 roka v službe II. kategórie funkcií, alebo d/ 59 rokov, ak bol zamestnaný najmenej 11 rokov v zamestnaní uvedenom v § 14 ods. 2 písm. a/, prípadne 7,5 roka, ak ide o také zamestnanie v uránových baniach, alebo 15 rokov v zamestnaní uvedenom v § 14 ods. 2 písm. b/ až l/ alebo 15 rokov v službe I. alebo II. kategórie funkcií.

· Podľa § 174 ods. 2 zákona č. 100/1988 Zb., podmienkou vzniku nároku na starobný dôchodok podľa odseku 1 je, že zamestnanie I. pracovnej kategórie alebo služba I. alebo II. kategórie funkcií trvali k 31. decembru 1999; za zamestnanie sa na tieto účely považujú i náhradné doby a doby uvedené v § 5 ods. 1 a v § 6 ods. 1 nariadenia vlády Československej socialistickej republiky č. 117/1988 Zb.

· Podľa čl. 33 ods. 2 Dohovoru o invalidných, starobných a pozostalostných dávkach č. 128 (ČSSR bol ratifikovaný 11. januára 1990 a v Zbierke zákonov vyhlásený pod č. 416/1991, pre ČSFR nadobudol platnosť dňa 11. januára 1991); ak má alebo ak by mala inak chránená osoba nárok na dávku ustanovenú v tomto Dohovore a ak dostáva inú peňažnú dávku sociálneho zabezpečenia za tú istú sociálnu udalosť, s výnimkou rodinných prídavkov, môžu sa dávky podľa tohto Dohovoru krátiť alebo zastaviť za určených podmienok a v určenom rozsahu za podmienky, že časť dávok, ktorá sa kráti alebo je zastavená, nepresahuje druhú dávku.

17. K čl. 39 Ústavy Slovenskej republiky, podľa ktorého občania majú právo na primerané hmotné zabezpečenie v starobe, rozsudok NS SR sp.zn. 1So/2/2015 zo dňa 24.08.2016 v súvislosti s obdobnou prejednávanou vecou uvádza: primeraným je také hmotné zabezpečenie, ktoré zodpovedá celej dĺžke poistenia bez ohľadu na to, či poistenie bolo získané v osobitnom systéme sociálneho zabezpečenia (ktorý sa vyčlenil zo všeobecného systému dôchodkového poistenia) alebo iba vo všeobecnom systéme sociálneho poistenia.

18. Sporným v preskúmanej veci nebolo, že žalobkyni bola zhodnotená doba výkonu štátnej služby v SIS z rozsahu 22 rokov a 189 dní, t.j. 22 skončených rokov pre výšku výsluhového dôchodku, ktorého poberateľkou je od 01.02.2019 a ani to, že jej štátna služba bola z celkovej doby služby zaradená do zvýhodnenej I. a II. kategórie funkcií v rozsahu iba troch rokov a 153 dní. Spornou bola otázka započítania, resp. nezapočítania uvedenej doby služby zhodnotenej pre účely výsluhového dôchodku do obdobia dôchodkového poistenia pre účely určenia správnej sumy starobného dôchodku (prepočtom), v zmysle ust. § 66 ods. 1 a nasl. ustanovení zák. č. 461/2003 Z. z. o sociálnom poistení.

19. Pre zodpovedanie žalobných námietok, uvedených v správnej žalobe, správny súd vychádzal z relevantných rozhodnutí Najvyššieho súdu SR, vydaných v obdobných veciach, ktoré predstavujú ustálenú rozhodovaciu prax. Z právnych úprav týkajúcich sa sociálneho poistenia/zabezpečenia vyplýva, že všeobecný systém sociálneho poistenia a aj osobitný systém sociálneho poistenia sú pre dávky dôchodkového poistenia založené na hodnotení dĺžky poistenia (zamestnania/služby).

20. Osobitný systém sociálneho poistenia, reprezentovaný zákonom č. 328/2002 Z.z. o sociálnom zabezpečení policajtov a vojakov, neobsahuje úpravu starobných dôchodkov, ktoré by zohľadňovali dobu ich poistenia v celom rozsahu, a to aj v civilnom zamestnaní. Obsahuje len úpravu výsluhových dôchodkov, sirotských výsluhových dôchodkov, vdovských výsluhových dôchodkov a invalidných výsluhových dôchodkov, pre účely priznania ktorých sa hodnotí len doba služby poistenca, ale nehodnotí sa doba poistenia, ktorú poistenci získali vo všeobecnom systéme sociálneho poistenia. Poistenci osobitného systému sociálneho poistenia/zabezpečenia, sú vylúčení z pôsobnosti zák. č. 461/2003 Z.z. len v rozsahu, ktorý zodpovedá dobe poistenia v osobitnom systéme sociálneho poistenia, ale nie v časti, ktorá upravuje nárok na starobný, predčasný starobný, invalidný, sirotský, vdovský alebo vdovecký dôchodok. Pri porovnaní rozsahu poistného krytia zo všeobecného systému sociálneho poistenia a rozsahu poistného krytia z osobitného systému sociálneho zabezpečenia vyplýva, že osobitný systém sociálneho zabezpečenia obsahuje úpravu, ktorá zabezpečuje užší okruh dávok sociálneho poistenia a zohľadňuje ako dobu poistenia iba dobu výkonu služby (prípadne náhradnú dobu výkonu služby).

21. Z právnej vety rozhodnutia NS SR sp. zn. 7So/138/2011 zo dňa 15.08.2011, publikovaného v Zbierke stanovísk NS SR a súdov SR č. 6/2013 (R83/2013) vyplýva, že priznanie výsluhového dôchodku podľa zák.č. 328/2002 Z.z. o sociálnom zabezpečení policajtov a vojakov nevylučuje, aby obdobie výkonu služby profesionálneho vojaka (t.j. aj príslušníka SIS) bolo považované za obdobie dôchodkového poistenia podľa zák. č. 461/2003 Z. z. o sociálnom poistení, ktoré je významné pre zistenie výšky starobného dôchodku. Z rozhodnutia NS SR, publikovaného v Zbierke stanovísk NS SR a rozhodnutí súdov SR pod č. R55/2011, vyplýva právny záver, že výsluhový dôchodok môže od dovŕšenia dôchodkového veku podľa všeobecných predpisov o sociálnom poistení plniť funkciu starobného dôchodku z osobitného systému dôchodkového poistenia a pri určení výšky starobného dôchodku zo všeobecného systému sociálneho poistenia je potrebné do doby dôchodkového poistenia započítať aj doby hodnotené na účely výsluhového dôchodku a následne starobný dôchodok krátiť podľa čl. 33 ods. 2 Dohovoru č. 128.

22. Zo záverov citovaných rozhodnutí NS SR vyplýva, že pre posúdenie vzniku nároku, podľa ust. § 65 ZSP a určenie sumy starobného dôchodku podľa ust. § 66 ods. 1 ZSP, mala Sociálna poisťovňa žalobkyni zhodnotiť celú dobu jej dôchodkového poistenia, teda obdobie dôchodkového poistenia získané vo všeobecnom a aj v osobitnom systéme sociálneho poistenia a z takto zistenej doby dôchodkového poistenia mala vypočítať teoretickú výšku dôchodku, ktorá by patrila žalobkyni po zhodnutí celej doby dôchodkového poistenia v osobitnom aj vo všeobecnom systéme. Od takto určenej sumy starobného dôchodku potom mala podľa čl. 33 ods. 2 Dohovoru č. 128 odpočítať sumu starobného dôchodku, ktorá by žalobkyni patrila len za obdobie dôchodkového poistenia získané za dobu služby, za ktorú jej bola poskytnutá dávka výsluhového zabezpečenia, pretože po dovŕšení dôchodkového veku, plní dávka výsluhového zabezpečenia funkciu starobného dôchodku vo výške, ktorá zodpovedá už zhodnotenej dobe (22 rokov) dôchodkového poistenia pre účely priznania výsluhovej dávky. Potom by žalobkyni vznikol nárok na starobný dôchodok vo výške zistenej rozdielom medzi teoretickou výškou starobného dôchodku, na ktorú by jej vznikol nárok v prípade, že by celé obdobie dôchodkového poistenia získala len vo všeobecnom systéme a výškou dôchodku, ktorá by zodpovedala obdobiu, ktoré bolo zohľadnené pre účely priznania výsluhovej dávky. Takto určenú teoretickú výšku starobného dôchodku by bolo ešte potrebné krátiť vo výške vyplácanej výsluhovej dávky.

23. Pokiaľ žalovaná vo veci postupovala tak, že žiadosť žalobkyne o prepočet sumy starobného dôchodku, so zohľadnením celej získanej doby dôchodkového poistenia, vrátane doby služby zhodnotenej pre nárok na výsluhový dôchodok zamietla a teda absolútne vylúčila hodnotenie dôb za službu, získaných v osobitnom systéme sociálneho poistenia, malo jej rozhodnutie za následok nerešpektovanie jej ústavného práva na primerané hmotné zabezpečenie v starobe, teda práva zohľadňujúceho celé obdobie jej dôchodkového poistenia i zárobky, dosiahnuté v rozhodujúcom období tak, ako je tomu u ktoréhokoľvek iného poistenca, ktorý dovŕšil dôchodkový vek a obdobie dôchodkového poistenia získal len vo všeobecnom systéme dôchodkového poistenia.

24. Keďže v žalobou napadnutom rozhodnutí, ktorým žalovaná žiadosť žalobkyne o prepočet sumy jej starobného dôchodku zamietla a vylúčila obdobie dôchodkového poistenia, ktoré získala v osobitnom systéme sociálneho zabezpečenia, vychádzalo jej rozhodnutie z nesprávneho právneho posúdenia veci. Správny súd preto toto rozhodnutie zrušil a vec vrátil na ďalšie konanie, i s upriamením pozornosti na rozsudok NS SR sp.zn. 7So/138/2011 zo dňa 15.08.2011, zo záverov ktorého tiež vyplýva, že celkovou dobou poistenia je doba poistenia vo všetkých systémoch, t.j. všeobecnom aj osobitnom.

25. Správny súd konštatuje, že zdôrazňovanie žalovanej, že judikatúra NS SR je použiteľná len u tých výsluhových dôchodcov, u ktorých bola služba zaradená do zvýhodnenej I. alebo II. kategórie sú nesprávne a v rozpore s ustálenou rozhodovacou praxou. Je pravdou, že zásah do práv týchto výsluhových dôchodcov je výraznejší, preto NS SR konštatoval, že nároky poistencov zo zaradenia služby do zvýhodnenej pracovnej kategórie (kategórie funkcií) musia byť zachované, keďže nie sú zohľadnené vo výsluhovom dôchodku, čo však nevylučuje záver, že u všetkých výsluhových dôchodcov, bez ohľadu na to, či ich služba bola alebo nebola zaradená do zvýhodnenej kategórie, dochádza k zásahu do ich práv, ak im nebola zohľadnená celá doba ich účasti na dôchodkovom poistení, tzn. v oboch systémoch sociálneho poistenia. Uvedené vyplýva aj z rozsudku NS SR sp.zn. 9So/15/2016 zo dňa 28.02.2018, v ktorom vyjadril: „Odporca nesprávne založil svoju argumentáciu na tvrdení, že keďže navrhovateľ nezískal dobu služby v I. kategórii funkcií v rozsahu, ktorý by zakladal nárok na zníženie dôchodkového veku, nemožno dobu služby hodnotiť vo všeobecnom systéme.“... „Pre správne posúdenie veci však nie je podstatné, či a akú dobu navrhovateľ získal v I. alebo II. pracovnej kategórii/kategórii funkcií.“... „Daná judikatúra NS SR nie je viazaná len na prípady, kedy policajti a vojaci získali zamestnanie (dobu služby) v I., II. kategórii funkcií, v rozsahu odôvodňujúcom zníženie dôchodkového veku. Vyplýva z nej vo všeobecnosti nárok poberateľa výsluhového dôchodku aj na starobný dôchodok zo všeobecného systému sociálneho poistenia a jeho krátenie v zmysle čl. 33 ods. 2 Dohovoru č. 128 aj od dovŕšenia dôchodkového veku podľa ust. § 65 ods. 1 zák.č. 461/2003 Z.z.“

26. Sociálna poisťovňa je pri určení nároku a sumy starobného dôchodku viazaná platnými právnymi predpismi a ustálenou súdnou judikatúrou. NS SR uviedol aj v rozsudku sp.zn. 10So 59/2015 zo dňa 27.07.2016: „Najvyšší súd Slovenskej republiky už prostredníctvom svojej rozhodovacej činnosti (napríklad rozsudok sp. zn. 9So/214/2008 zo dňa 28.10.2009) zdôraznil, že nielen správny orgán v ďalšej svojej rozhodovacej činnosti, ale aj prvostupňový správny súd pri súdnom prieskume napadnutých rozhodnutí správnych orgánov je zaťažený povinnosťou zohľadniť právne názory vyslovené najvyšším súdom v jeho predchádzajúcej rozhodovacej činnosti a ktoré sú mu nepochybne známe, či už z iniciatívy účastníkov alebo ako oficiality jeho činnosti (§ 121 v spojení s § 246c).“

27. Súd konštatuje nesprávnu aplikáciu ust. § 274 ods. 1 ZSP v spojení s ust. § 174 zák.č. 100/1988 Zb. pre posúdenie zhodnotenia, resp. nezhodnotenia doby služby žalobkyne do celkového obdobia dôchodkového poistenia a pre nárok a určenie sumy starobného dôchodku podľa ZSP. Nezískanie obdobia dôchodkového poistenia v rozsahu zakladajúcom nárok na zníženie dôchodkového veku (I., II. kategória), na ktorý sa vzťahuje ust. § 274 ods. 1 v spojení s ust. § 65 ods. 2 nemá žiadnu spojitosť so zistením celkového obdobia dôchodkového poistenia žalobkyne, nezaradenia doby jej služby do tohto celkového obdobia dôchodkového poistenia pre výpočet a určenie sumy starobného dôchodku.

28. Za nesprávny považuje správny súd tiež výklad žalovanou aplikovaných ustanovení § 60 ods. 2 a § 255 ods. 5 ZSP, z ktorých vyplynul záver, že doba poistenia získaná v osobitnom systéme sociálneho poistenia nie je obdobím dôchodkového poistenia, a preto nemôže byť žalobkyňi zhodnotená na účely starobného dôchodku podľa zák. č. 461/2003 Z.z. t.j. zo všeobecného systému sociálneho poistenia. Žalovaná pritom nevzala do úvahy poslednú vetu cit. ustanovení: „a nebol im

priznaný invalidný výsluhový dôchodok, invalidný dôchodok alebo čiastočný invalidný dôchodok podľa osobitného predpisu.“ Výkladom citovaných ustanovení ZSP (§ 60 ods. 2, § 255 ods. 5 ZSP) NS SR opakovane dospel k záveru (ktorý bol zovšeobecnený zverejnením v Zbierke súdnych rozhodnutí a stanovísk č. R55/2011), že priznanie výsluhového dôchodku podľa zákona č. 328/2002 Z.z. o sociálnom zabezpečení policajtov a vojakov nevylučuje, aby obdobie výkonu štátnej služby (policajta, vojaka...) nebolo považované za obdobie dôchodkového poistenia podľa zákona o sociálnom poistení, ktoré je významné pre zistenie vzniku nároku poistenca na starobný dôchodok a na určenie jeho výšky.

29. Z uvedeného vyplýva jednoznačný záver, že na účely nároku a stanovenia výšky (určenia sumy) starobného dôchodku je potrebné do doby dôchodkového poistenia započítať aj doby, vrátane vymeriavacích základov, získané a hodnotené pre účely priznania výsluhovej dávky a až po takom stanovení výšky starobného dôchodku možno jeho sumu krátiť najviac o sumu výsluhovej dávky podľa čl. 33 ods. 2 Dohovoru č. 128. Žalovaná ani v jednom svojom rozhodnutí nepostupovala správne, ak pre účely určenia sumy starobného dôchodku vylúčila žalobkyni obdobie dôchodkového poistenia, získané a zhodnotené v osobitnom systéme sociálneho poistenia, t.j. 22 rokov a z uvedeného titulu zamietla žiadosť o prepočet správnosti určenia sumy jej starobného dôchodku, postupom podľa ustálenej judikatúry NS SR a za aplikácie čl. 33 ods. 2 Dohovoru č. 128, preto žalobou napadnuté i prvostupňové rozhodnutie vychádzalo z nesprávneho právneho posúdenia veci a správny súd obe rozhodnutia zrušil a vec vrátil orgánu verejnej správy nižšieho stupňa na ďalšie konanie.

30. V ďalšom správny orgán opätovne posúdi, prepočíta a správne určí sumu starobného dôchodku podľa ust. § 66 ods. 1 Zákona o sociálnom poistení, žalobkyni zohľadní celé obdobie dôchodkového poistenia, vrátane doby služby a vypočíta teoretickú výšku starobného dôchodku, ktorá by jej patrila v prípade, že by celé obdobie dôchodkového poistenia odpracovala iba vo všeobecnom systéme sociálneho poistenia. Z takto určenej „teoretickej“ sumy starobného dôchodku potom v súlade s čl. 33 ods. 2 Dohovoru č. 128 o invalidných, dôchodkových a pozostalostných dávkach odpočíta sumu výsluhového dôchodku v pomernej časti, zodpovedajúcej zhodnotenej dobe služby v SIS (22 rokov). Túto sumu skráti najviac vo výške vyplácejanej výsluhovej dávky, pretože po dovŕšení dôchodkového veku plní výsluhový dôchodok podľa zák.č. 328/2002 Z.z. funkciu starobného dôchodku vo výške primeranej dobe trvania služobného pomeru. Žalovaná bude vychádzať z uvedeného právneho názoru súdu, ktorý pri preskúmaní tejto veci postupoval v súlade s právnym názorom NS SR v prezentovanej judikatúre.

31. O náhrade trov konania správny súd rozhodol podľa ust. § 167 ods. 1 S.s.p. a úspešnej žalobkyni priznal voči žalovanej právo na úplnú náhradu dôvodne vynaložených trov konania, t.j. v rozsahu 100%, ktoré je žalovaná povinná zaplatiť do 15 dní od právoplatnosti tohto rozhodnutia, ktoré po jeho právoplatnosti vydá súdny úradník.

Poučenie:

Doručený rozsudok je právoplatný (§ 145 ods. 1 S.s.p.).

Kasačnou sťažnosťou možno napadnúť právoplatné rozhodnutie krajského súdu. (§ 438 ods. 1 S.s.p.) Prípadne podaná kasačná sťažnosť musí byť podaná v lehote jedného mesiaca od doručenia rozhodnutia krajského súdu (§ 443 ods. 1 S.s.p.). Podáva sa krajskom súde, ktorý napadnuté rozhodnutie vydal. Lehota na podanie kasačnej sťažnosti je zachovaná, ak počas nej bola kasačná sťažnosť podaná na kasačnom súde (§ 444 S.s.p.).

V kasačnej sťažnosti sa musí popri všeobecných náležitostiach (z kasačnej sťažnosti musí byť zjavné, ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka a čo sleduje, a musí byť podpísaná a datovaná; kasačnú sťažnosť treba predložiť s potrebným počtom rovnopisov a s prílohami tak, aby jeden rovnopis zostal na súde a aby každý účastník dostal jeden rovnopis, ak je to potrebné; ak účastník nepredloží potrebný počet rovnopisov a príloh, súd vyhotoví kópie na jeho trovy) označiť napádané rozhodnutie, údaj, kedy napádané rozhodnutie bolo sťažovateľovi doručené, opísanie rozhodujúcich skutočností tak, aby bolo zrejmé, v akom rozsahu a z akých dôvodov podľa § 440 SSP sa podáva a návrh výroku rozhodnutia (§ 445 ods. 1 S.s.p.).

Kasačnú sťažnosť možno odôvodniť len tým, že krajský súd v konaní alebo pri rozhodovaní porušil zákon tým, že a/ na rozhodnutie vo veci nebola daná právomoc súdu v správnom súdnictve, b/ ten, kto v konaní vystupoval ako účastník konania, nemal procesnú subjektivitu, c/ účastník konania nemal spôsobilosť samostatne konať pred krajským súdom v plnom rozsahu a nekonal za neho zákonný

zástupca alebo procesný opatrovník, d/ v tej istej veci sa už skôr právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už skôr začalo konanie, e/ vo veci rozhodol vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený krajský súd, f/ nesprávnym procesným postupom znemožnil účastníkovi konania, aby uskutočnil jemu patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces, g/ rozhodol na základe nesprávneho právneho posúdenia veci, h/ sa odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe kasačného súdu, i/ nerešpektoval záväzný právny názor, vyslovený v zrušujúcom rozhodnutí o kasačnej sťažnosti alebo j/ podanie bolo nezákonne odmietnuté. Dôvod kasačnej sťažnosti uvedený v odseku 1 písm. g/ až i/ sa vymedzí tak, že sťažovateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia. Dôvod kasačnej sťažnosti nemožno vymedziť tak, že sťažovateľ poukáže na svoje podania pred krajským súdom. (§ 440 S.s.p.).